

Stemmen met kleuters

Frederic Vercaemst is kleuteronderwijzer van opleiding. Hij is actief in de KJV van de Freinetschool De zonnebloem in Oostende. Op dit moment werkt hij op de pedagogische begeleidingsdienst in Gent.

De volgende tips kaderen binnen een klasgegeven. Hier heb je extra ruimte en mogelijkheden om rond boeken te werken. Maar begeleiders buiten een klassituatie kunnen de tips ongetwijfeld vertalen naar hun eigen situatie.

Stemmen met kleuters

Het stemmen met kleuters is en blijft een moeilijk gegeven. Eén van de valkuilen is dat de kleuter het laatste boek dat verteld werd als leukste en beste kiest. De begeleiding is dus extra belangrijk.

Met het kiezen van het slechtste en het beste boek hebben de kleuters meestal geen moeite. Het zijn de andere plaatsen die moeilijker zijn. Bespreek daarom tijdens één bijeenkomst niet meer dan één boek. Hierdoor krijgt elk boek een evenwaardige behandeling. Zorg eventueel voor meer bijeenkomsten dan bij de oudere leesgroepen. Dit impliceert natuurlijk een extra inspanning van begeleiders, ouders en kleuters.

Als begeleider heb je natuurlijk een persoonlijke voorkeur (en afkeur) voor bepaalde boeken. De kunst bestaat erin om elk boek op dezelfde manier te behandelen. Als begeleider moet je er vanuit gaan dat de tien genomineerde boeken zorgvuldig gekozen zijn. Probeer je persoonlijke voorkeur niet op de voorgrond te brengen. Kleuters zijn hier gevoelig voor en nemen vaak de mening van een volwassene over.

Bereid het stemmen al voor tijdens de bijeenkomsten

Maak per boek een algemeen evaluatieblad. Op dit blad kan je foto's van de kleuters plakken. In een tekstballon kan je tijdens de bijeenkomsten de eerste reacties van de kleuters noteren. Bij de eindevaluatie van de boeken en het opstellen van de top 10 kan je die gebruiken. Zo kan een boek dat bij een eerste reactie heel leuk gevonden werd, bij de eindstemming niet plots op de laatste plaats eindigen in de persoonlijke top 10.

Zorg ervoor dat alle boeken altijd aanwezig zijn en geef ze een ereplaatsje. Zo zien de kleuters altijd de hele nominatielijst. Voorzie (in de klas) momenten dat de kleuters de boeken kunnen inkijken en 'lezen'. Zorg voor een registratieformulier en noteer wie welke boeken het meest in handen neemt. Die gegevens kan je meenemen naar de eindstemming.

Kiezen en ordenen

Leer de kleuters kiezen en ordenen. Geef hen bijvoorbeeld een aantal snoepjes, die ze moeten ordenen van lekker naar niet lekker. Wijs hen erop dat de volgorde niet bij iedereen hetzelfde is.

Top 10

Laat elk kind zijn of haar eigen top 10 opstellen. Let op: kleuters laten zich heel snel beïnvloeden door andere kinderen!

Maak een soort kieshokje waar de kinderen in kunnen gaan om te stemmen. Soms kan je bij de gemeentediensten de echte stemhokjes lenen. Kopieer de covers van de boeken en laat de kinderen die naar eigen smaak ordenen, zonder de priemende ogen van andere kleuters. Toets het uiteindelijke resultaat met de observatiegegevens die je tijdens de besprekingen verzamelde.

Opmerking

Voor mij als begeleider is het stemmen niet het belangrijkste moment van het werkjaar. Het belangrijkste is dat de kinderen verschillende boeken leren kennen (ook boeken die ze anders nooit

in handen zouden krijgen), dat ze leren dat elk kind een eigen mening heeft over een boek en dat het goed is om een eigen mening te hebben. Op die manier ontwikkelen de kinderen een eigen smaak, wat hen helpt bij het ontwikkelen van een eigen persoonlijkheid. De eindstemming zie ik als een leuke afsluiting van het werkjaar en als een extra spannend element voor de kinderen, auteurs en begeleiders.